

Către:

Ministerul Energiei

Stimați Domni și Doamne,

Prin prezenta transmit propuneri la inițiativa Ministerului Energiei privind elaborarea proiectului de lege pentru forma juridică specială a comunităților de energie regenerabilă (ID Particip 16188). Propuneri concrete pentru proiectul de lege (doar pe necesități RM și armonizare legislativă):

1. Arhitectură legislativă: proiectul nou să fie o lege „de formă juridică” + norme de armonizare, nu o lege energetică paralelă. În text, prevedere expresă că drepturile/obligățiile energetice rămân cele din Legea nr. 10/2016 și Legea nr. 164/2025, iar legea nouă stabilește doar: constituirea, organele, capitalul, răspunderea, regimul surplusului, intrare/ieșire, raportare.
2. O singură recunoaștere de statut: să nu se creeze încă un registru nou. Statutul de comunitate (REC/CEC) să continue să se obțină prin registrele ANRE deja prevăzute; legea nouă să reglementeze doar „forma juridică specială” care poate solicita înscrierea în registrele ANRE.
3. Formă juridică propusă: „cooperativă energetică” (distinctă de cooperativa de întreprinzător). Argument: cooperativa deja are mecanisme utile (intrare/ieșire benevolă, transparență, posibilitatea de „rabaturi” la tarife/prețuri), dar trebuie decuplată de scopul de profit și de dividende. Soluție tehnică: capitol separat în Legea nr. 73/2001 sau lege specială care instituie „cooperativa energetică” ca organizație cu scop prioritar comunitar (nu profit), cu interdicție de dividende și cu distribuire a beneficiilor prin: reducerea facturii, rabaturi, reinvestiții în proiecte, fond de solidaritate pentru consumatori vulnerabili etc.
4. Capital social variabil și ieșire fără blocaje: prevederi obligatorii ca intrarea/ieșirea membrilor să nu impună modificări birocratice disproporționate (înregistrări repetate), iar restituirea părții sociale să fie etapizată și protejată de reguli de solvabilitate (ca să nu se „spargă” comunitatea financiar).
5. Guvernanță minimă obligatorie în statut (listă în lege): adunare generală; organ executiv; organ de control intern (comisie de cenzori/audit); reguli de conflict de interese; transparență (raport anual public minim). Regula „un membru – un vot” ca standard, cu excepții strict delimitate (ex. plafon maxim de voturi pentru aporturi mari, fără control).
6. Delimitarea clară „partajare” vs „furnizare”: în legea nouă, normă de trimitere expresă la regimul din Legea nr. 164/2025, pentru a evita interpretări că partajarea internă = furnizare licențiată. În plus, mandat legal pentru ANRE să aprobe contracte-cadru (model) de partajare pentru comunități, inclusiv fluxuri de date, alocare, corecții, litigii.

7. Proximitate „măsurabilă”: Legea nr. 10/2016 cere proximitate, dar proiectul nou poate propune un criteriu juridic-operabil (ex.: aceeași unitate administrativ-teritorială sau aceeași zonă de distribuție/altă zonă stabilită de ANRE), ca să se evite blocaje în practică și litigii.
8. Regim special pentru condominii: articol separat care permite explicit constituirea comunității energetice la nivel de condominiu (acoperiș comun, părți comune), cu reguli de decizie (cvorum/vot), repartizare beneficii pe apartamente și reguli de ieșire, astfel încât asociațiile de proprietari să poată implementa fără conflicte interne.
9. Participarea APL: regulă expresă că aportul APL poate fi: acoperișuri/terenuri/clădiri (prin contracte de locațiune/superficie/parteneriate permise de dreptul civil și actele APL), dar cu obligații de transparență (decizie publică, criterii minime, evitarea conflictelor de interese). Scop: reducerea costurilor de inițiere și accelerarea proiectelor comunitare.
10. Regim contabil și fiscal „fără ambiguități”: definirea legală a „beneficiului pentru membri” ca reducere/compensare de cost (nu dividend), pentru a evita reclasificări fiscale. Legea nouă trebuie să trimită explicit la tratamentul contabil (surplus reinvestit/fonduri) și să mandateze MF să emită clarificări (nu neapărat scutiri).
11. Protecția membrilor/consumatorilor: drept minim de informare (tarife interne, metodă de alocare, riscuri), mecanism de plângeri, termen de răspuns, drept de ieșire, păstrarea dreptului de schimbare a furnizorului.
12. „Regula anti-captură”: interdicție sau plafon clar de control de către întreprinderi energetice/afiliate (definiție de control + persoane afiliate), ca forma juridică să rămână comunitară, nu vehicul comercial mascat.

Cu respect,

Victor Chipar

Auditor energetic

E-mail: chiparvictor@gmail.com

Tel.: +373 796 60 189